

Parc de Can Sostres - Torrelles de Llobregat

INFORMACIÓ

207

MAIG 2018

www.antlaformiga.org - ant.laformiga@gmail.com

FEM DISSABTE

El diumenge, 13 de maig, dins de la campanya a nivell europeu "Let's clean up Europe", i a iniciativa de l'Àrea de Medi Ambient de l'ajuntament de Torrelles de Llobregat, s'ha programat l'activitat "Fem dissabte".

Amb la participació de l'ADF, els membres locals de Protecció Civil, i altres associacions i voluntaris que hi vulguin participar es netejaran diverses zones naturals del nostre entorn. L'ajuntament facilitarà els mitjans necessaris per recollir els residus i de protecció dels participants.

Aquesta activitat es realitzarà de les 10 a les 13 hores i els membres de l'ANT que hi vulguin participar es responsabilitzaran de netejar la zona a l'entorn de la font de can Coll.

A continuació reproduïm unes fotografies de la zona proposada per netejar per l'ANT, amb els materials que caldrà recollir.

FEM DISSABTE

La presidenta de l'ANT va assistir el dimarts, 24 d'abril, a l'ajuntament, a una reunió per coordinar aquesta activitat en els termes que s'exposen a continuació.

Els objectius de l'activitat són:

- Conscienciar de la problemàtica evident d'abandonament de residus al medi natural.
- Conscienciar de l'augment de la generació de residus per persona i any.
- Netejar alguns indrets degradats i bruts del municipi.

Es van acordar tres zones per netejar:

- Entorn de la font de can Coll.
- Cabana de la font del mas Segarra.
- Abocament de sota can Tarrida.

Es comptarà amb material cedit per l'Agència de Residus: sacs, bosses, guants ...

També s'utilitzaran els vehicles de Protecció Civil, ADF i Brigada Municipal.

Es muntarà una carpa a l'Escola Can Coll per a la recepció dels voluntaris participants, a partir de les 10 del matí, on rebran les instruccions i es distribuïran per les diverses zones.

La feina dels voluntaris s'acabarà a les 13 hores, amb un refrigeri a la carpa del punt d'informació, per poder portar els materials recollits a la deixalleria, que tanca a les 14 hores.

Els membres de l'ANT que hi assisteixen s'encarregaran, junt amb membres de Protecció Civil i altres voluntaris, de la neteja de la zona a l'entorn de la font de can Coll.

Consells de Seguretat quan participeu en una acció de neteja

Fer servir guants

No treure's les sabates

No tocar residus perillosos (xeringues, claus, productes químics...)

Els menors han d'anar acompanyats d'un adult

Anar amb compte a no rrelliscar quan camineu a la vora del mar, per ribes elevades, evitant forats i precipicis

No recollir els residus que hi hagi dins l'aigua o flotant

No fumar en el lloc on es fa la neteja

Respectar els panells de senyalització

Apuntar el número mòbil de l'organitzador de la neteja

En cas d'emergència, trucar al **112** emergències

NOVA PUBLICACIÓ D'UN AUTOR LOCAL

Ens fem ressò de l'última obra publicada d'Ignasi Llorente **La història de la ciència com mai te l'han explicat** (Angle Editorial). A continuació reproduïm una informació del diari electrònic Vilaweb.

Descobrir la història de la ciència com mai no te l'han explicada

Alguns moments excepcionals, ments prodigioses i grans descobriments de la història de la ciència en forma de relats breus: així és 'La història de la ciència com mai te l'han explicat' d'Ignasi Llorente

L'autor acaba de publicar el llibre amb Angle Editorial

Sebastià Bennasar - 31.03.2018

En els darrers trenta anys la divulgació de la ciència ha experimentat avenços molt significatius. Programes de televisió, llibres, sèries documentals han fet tot el possible per acostar-nos de la manera més amena possible la ciència en sentit ample i en cada acceptió. Fruit de la necessitat de tenir una eina per poder

explicar alguns d'aquests coneixements principals a les seves pròpies filles, Ignasi Llorente acaba de publicar *La història de la ciència com mai te l'han explicat* (Angle Editorial), que recull alguns moments excepcionals, ments prodigioses i grans descobriments de la història de la humanitat en forma de relats breus. 'Sovint passa que els pares no tenim les eines necessàries per explicar la ciència a casa i deixem aquesta responsabilitat a l'escola. Hi havia una necessitat de crear un llibre per a adults i joves també que intentés explicar aquesta ciència. Per exemple, per què és tan important el teorema de Pitàgoras, que no va descobrir ell i no qualsevol dels altres dos-cents teoremes? Volia explicar la ciència per a gent curiosa i d'una manera planera més que no entrar en detall del fet concret. Crec que se'ls ha d'explicar també en el context i en la seva importància'

Així les coses, pel llibre hi desfilen personatges com Tales de Mil·let, Anaximandre, Pitàgores, Arquímedes, Gutenberg, Galileu, Hooke, Newton, Laplace, Darwin, Einstein o Heisenberg, entre més, tractats amb un punt de vista literari i innovador. 'A mi em feia respecte fer aquest llibre i tenia necessitat de fer-lo diferent, pensant què podia aportar jo que no s'hagués dit ja. Vaig optar per aplicar una visió particular, que és com jo crec que s'ha d'explicar la ciència als infants i com jo crec que s'ha d'explicar a les meves filles. Per aconseguir-ho, el format que s'havia d'aplicar era el de la ficció, el de les faules i contes. Totes aquestes històries són basades en una gran quantitat de documentació recopilada durant molt temps, i allò que volia és que totes les coses siguin possibles, però hi ha converses que no puc afirmar que es produïssin, afegeixo un punt de ficció que contribueix a enfortir el punt de vista i a fer la història més amena i entretinguda'.

L'aportació del factor humà en la reconstrucció de la vida dels científics és un dels valors afegits del llibre, que vol desmuntar els mites al voltant de la història de la ciència. Entre aquests factors humans, Llorente destaca el dubte, un dels grans motors dels avenços científics. 'La curiositat i el dubte són innats a l'ésser humà, tots els nens són curiosos i tots els nens dubten i cada vegada se'ls intenta castrar més aquest sentiment. Hi ha escoles que no reconeixen que no saber una cosa és una oportunitat per aprendre una cosa nova i que reconèixer les limitacions i la ignorància no hauria de ser negatiu. La pitjor cosa que pot passar és la falsa apologia del dubte. El dubte ens fa més falta que mai com a antídoto contra la postveritat'.

En aquests moments, la divulgació de la ciència passa per un bon moment, un procés que potser va iniciar Carl Sagan obrint una via per a masses que arriba a tothom. La televisió dels darrers temps també ha volgut mostrar que la ciència no és gens avorrida 'i ara allò que faltava era incorporar-hi un element nou, el component emotiu. La ciència també ha de ser emocionant i jo crec que en els relats del llibre hem posat en valor aquest granet de sorra, que fa que sigui emocionant. Els que fem història parlem de nosaltres mateixos'.

Un altre dels mites associats a la ciència és la severitat de molts professors que hem patit al llarg del temps associats a aquestes matèries. 'Això sempre ha estat un error i s'ha d'ensenyar la ciència d'una altra manera. A la meua manera, entendre el camí per arribar a un descobriment és pensar coses que eren una bogeria. Per exemple, el gran mèrit d'Einstein és pensar que la gravetat no existeix i que Newton estava equivocat, que hi havia fets que no es podien explicar amb la teoria de la gravetat, qüestionar-se les coses és el primer element important de la ciència. Els errors permeten avançar. Per exemple, a la teoria de la gravetat, hi hem d'afegir la teoria del caos i el principi d'incertesa, que aplicat a mans d'una criatura vol dir que un got pot desplaçar-se en totes direccions i fins i tot salvar-se de la trencadissa'.

Sobre això, Llorente assegura que Einstein és el primer científic en convertir-se en un fenomen de masses, popularitza el premi Nobel i entra a totes les cases. 'És una icona que substitueix els herois. Amb Stephen Hawking va passar això mateix'.

17a MARATÓ ORNITOLÒGICA TORRELENCA

surt a **Veure** els ocells

**17a Marató ornitològica
Torrelles de Llobregat
dissabte, 21 d'abril del 2018, al matí**

Informació i inscripcions:
fins el 16 d'abril
a l'Estant
T. 93 689 03 66
ant.laformiga@gmail.com
www.antlaformiga.org

(*Phylloscopus bonelli*), Bruel (*Regulus ignicapillus*), Mallerenga emplomallada (*Parus cristatus*), Mallerenga blava (*Parus caeruleus*), Mallerenga carbonera (*Parus major*), Mallerenga petita (*Parus ater*), Mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*), Raspinell comú (*Certhia brachydactyla*), Estornell vulgar (*Sturnus vulgaris*), Gaig (*Garrulus glandarius*), Garsa (*Pica pica*), Corb (*Corvus corax*), Pardal comú (*Passer domesticus*), Pinsà comú (*Fringilla coelebs*), Gafarró (*Serinus serinus*), Verdum (*Carduelis chloris*), Cadenera (*Carduelis chloris*) i Grapatelles (*Emberiza cirius*).

En acabar la marató els participants anaren a can Balasc de baix a fer un vermut mentre repassaven la llista d'observacions realitzades.

Evolució del nombre d'espècies detectades en les disset maratons.

nº d'edició	participants	nombre d'espècies	data
1a Marató	18	46	20/4/2002
2a Marató	16	53	26/4/2003
3a Marató	4	38	24/4/2004
4a Marató	9	55	30/4/2005
5a Marató	9	50	22/4/2006
6a Marató	7	47	28/4/2007
7a Marató	16	58	26/4/2008
8a Marató	14	60	25/4/2009
9a Marató	15	58	24/4/2010
10a Marató	18	57	30/4/2011
11a Marató	20	54	21/4/2012
12a Marató	11	54	20/4/2013
13a Marató	13	56	26/4/2014
14a Marató	12	56	18/4/2015
15a Marató	9	53	18/4/2015
16a Marató	3	50	8/4/2017
17a Marató	6	51	21/4/2018

El dissabte, 21 d'abril, al matí, es va realitzar la 17a Marató ornitològica torrellenca. És una activitat que organitza cada primavera el grup d'ornitologia de l'ANT, sense interrupció, des de l'any 2002.

Es va registrar la participació de sis persones. Aquest nombre d'observadors participants és baix, encara que lluny del mínim de l'any anterior. Això va fer que només es formés un grup.

Les sis persones que hi participaren foren Rosa Simon, Tomás Blasco, Juan Mora, Vicenç Roig, Nahuel Osorio i Coral Camacho.

Entre les 6 del matí i les 13 hores, es detectaren 51 espècies, que van ser les següents:

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*), Aligot comú (*Buteo buteo*), Xoriguer (*Falco tinnunculus*), Falcó mostatxut (*Falco subbuteo*), Perdiu roja (*Alectoris rufa*), Faisà (*Phasianus colchicus*), Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), Tudó (*Columba palumbus*), Colom roquer (*Columba livia*), Tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), Gamarús (*Strix aluco*), Xot (*Otus scops*), Enganyapastors (*Caprimulgus europaeus*), Ballester (*Apus melba*), Falcot negre (*Apus apus*), Abellerol (*Merops apiaster*), Colltort (*Jynx torquilla*), Picot verd (*Picus viridis*), Picot garser gros (*Dendrocopos major*), Roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*), Oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), Oreneta cuablanca (*Delichon urbica*), Piula dels arbres (*Anthus trivialis*), Cuereta blanca (*Motacilla alba*), Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*), Cargolet (*Troglodytes troglodytes*), Pit-roig (*Erithacus rubecula*), Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), Merla blava (*Monticola solitaria*), Merla (*Turdus merula*), Rossinyol bord (*Cettia cetti*), Tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*), Tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*), Mosquiter pàl·lid

BIOMARATÓ "CITY NATURE CHALLENGE"

diumenge, 29 d'abril del 2018, de les 9 a les 12 hores

Biomarató

a Torrelles de Llobregat

Sortida de camp per fotografiar el màxim nombre d'espècies de fauna i flora
Es seguirà una ruta per can Nicolau, a la vall de Torrelletes

Punt de trobada: escola can Coll a les 9 del matí

Biomarató Ciutats amb vida

27- 30 d'abril de 2018

City Nature Challenge, Àrea Metropolitana de Barcelona

Més informació:
T. 93 689 03 66
ant.laformiga@gmail.com
www.antlaformiga.org

L'ANT va organitzar una sortida de camp per al diumenge, 29 d'abril, al matí, per col·laborar amb la Biomarató, impulsada a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per Natusfera i el CREAM.

Tot i el temps variable, amb estones de pluja, alguns participants es trobaren a Can Coll, a les 9 del matí i van anar a fer la ruta programada a l'entorn de can Nicolau, al raval Torrelletes.

Els objectius de la Biomarató eren fotografiar el màxim nombre d'espècies. Calia portar mòbil o càmera fotogràfica per fer les fotos i, després, enviar-les a Natusfera.

Tornem a reproduir el text rebut per esperonar la participació en aquest concurs naturalista.

Del 27 al 30 d'abril es realitzarà la Biomarató i volem que Barcelona sigui la guanyadora!

La Biomarató és una competició amistosa entre més de 60 ciutats de tot el món per fotografiar el màxim nombre d'espècies d'éssers vius a l'entorn urbà. Barcelona hi participa amb els 36 municipis de la seva àrea metropolitana.

Durant aquests quatre dies, participa en alguna de les activitats que s'estan preparant molt a prop teu. Surt i fes fotos de qualsevol ésser viu que trobis a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). Les teves observacions poden ser decisives.

Desconeixes quina espècie estàs fotografiant? No t'amoïnis: la comunitat de Natusfera t'ajudarà a identificar-la! T'agrada la muntanya? O ets més de platja? A l'àrea metropolitana ho tenim tot. Surt on més t'agradi i ajuda'ns a guanyar la Biomarató!

A continuació reproduïm dues fotografies amb els participants a la sortida programada per l'ANT.

Cal dir que, a banda de la sortida programada, també es podien enviar a Natusfera totes les fotografies d'espècies localitzades a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i, per tant, del municipi de Torrelles de Llobregat.

Per a qui no estava familiaritzat en pujar fotos a Natusfera, o no estava registrat, es podien enviar a l'adreça electrònica de l'ANT, des d'on es pujarien al web de la Biomarató.

Biomarató Ciutats amb vida

27- 30 d'abril de 2018

City Nature Challenge, Àrea Metropolitana de Barcelona

Acompanyem com sempre aquest full informatiu amb un document, el número 192 dins de la col·lecció, que porta el títol "Energies i sostenibilitat".

Per confeccionar aquest document hem recollit el text de dos articles de Jaume Serrasolses del web Divulcat.cat. El primer tracta sobre l'estat actual de l'energia nuclear i el segon el cas concret de l'ús de nous materials com pot ser el vidre fotovoltaic.

Divulcat.cat és un nou web del grup enciclopèdia catalana que vol allotjar blocs amb articles científics de totes les branques de la ciència.

A continuació reproduïm un article de Martí Boada publicat també en l'esmentat web.

Bosc i societat

La percepció social del bosc, és dinàmica com el mateix bosc, canviant en el temps, i diferentment segons cultures i civilitzacions

14/02/2018

Hi ha consens generalitzat en reconèixer que si una cosa caracteritza a la societat actual, és la seva dinàmica, la capacitat de canvi constant, tot va més de pressa, alguns autors apunten que aquesta acceleració dels processos, respon més a la segona llei de la termodinàmica que a factors socials estrictes.

Fa tot just un parell de dècades que estem de manera generalitzada a l'era digital, sota l'imperi d'unes tecnologies que usem massivament, i que sovint no governem. Els artefactes tecnològics es modifiquen en poc temps, el coneixement científic, està en transformació constant. Les dinàmiques de canvi afecten també el camp del pensament i de la percepció social.

El tema que ens ocupa, el bosc conceptualment, no s'escapa d'aquesta dinàmica. La percepció social del bosc, és dinàmica com el mateix bosc, canviant en el temps, i diferentment segons cultures i civilitzacions. Reconeixem que el bosc i l'arbre són portadors intemporals d'aspectes culturals tan antics com la mateixa humanitat.

La lògica modèstia espacial d'aquest article, elimina qualsevol temptació de fer un corpus sistemàtic de la significança del bosc i dels arbres al llarg de la història de la humanitat, sense renunciar però a una succinta aproximació, al que considerem fets indicadors de punts d'inflexió històrica remarcables per ajudar a entendre la dinàmica dels boscos avui.

El bosc i l'arbre ha estat punt de trobada compartit per totes les civilitzacions i cultures del món. L'arbre, de manera específica, ha representat el pont entre el cel i la terra, entre els déus i els humans. La percepció del bosc ha pogut presentar, i actualment ho fa, el pas entre una vella i una nova era. Alguns autors com Urteaga, anoten que hi ha hagut cultures i fases històriques dendrofòbiques, períodes que els boscos foren considerats miasmes, indrets insalubres, no governats, refugis de malfactors i de personatges marginals.

Un exemple de dendrofòbia política es documenta a la meitat del segle XVI, quan el virrei castellà García de Toledo, a Catalunya, mana cremar tots aquells boscos per on passa un camí de pas important, tipus camí ral. Segons l'historiador J. Regla, Catalunya amb aquesta dràstica mesura, cremaria durant mesos, l'impacte de la qual, segons aquest autor, provocaria una continuada i intensa sequera, que afectaria de manera molt important als principals rius del país. L'aplicació d'aquesta pràctica, és una decisió d'evident significació política. Aquest polític de Felip II, aspira a posar fi a un moment històric de forta tensió social, perquè el país pateix d'un enfrontament entre dos bàndols --els nyerros i els cadells--, i el bosc representava un espai de refugi, per acollir els grups en conflicte i al marge de la llei.

Amb totes les variables civilitzadores que es puguin matissar, el bosc ha estat i es considerat un llogat. Per algunes cultures, és també la representació de la llar de l'ànima humana. De forma generalitzada el bosc ha estat essencial com a recurs llenyer, fuster, glaner, com espai mitològic, religiós, amb l'arbre com temple. Espai també d'inspiració literària, poètica pels autors romàntics i espai de recreació pictòrica i artística.

Actualment, en el context de crisi ambiental, la seva significança és diàfana en la prestació de serveis ambientals, funció social i pública, en els camps de la recerca del canvi global i en la pedagogia ambiental.

Tanmateix la necessitat d'ordenar els usos del territori ve de molt antic. El dret romà regularitza l'ús del territori, amb documents com l'ordenament de Cató i les obres de Columela --qui publicarà el primer tractat d'arbres, De arboribus--, inspirades en Cató i en Varró.

Estrabó en la seva obra Geografikà, fa una primera citació sobre l'estat dels boscos ibèrics, afirmant que són densos. Plini el Vell, en la seva àmplia Història Natural, parla de la importància de conservar els boscos.

Documentat per Bauer, al segle IX, apareix un document visigòtic, Captillare de villis, inspiració del dret germànic, on s'indica que, els boscos, s'han de gestionar per evitar abusos i les hisendes s'han de repoblar (sic) incorpora un llistat d'espècies d'arbres d'interès social, que han de ser afavorits, espècies amb valors fruiters, alimentaris, curatius, fusters, llenyers, etc.

Als inicis del segle XVII, Joly, arquebisbe de París i conseller del rei de França, en un llarg i pesat viatge de París a Barcelona descriu la impenetrabilitat dels boscos catalans i les males condicions dels camins a partir del moment que travessa les Corberes, límit del principat de Catalunya, abans del Tractat dels Pirineus.

Remarcable la importància que dóna al que ell anomena «tercer roure» (referint-se a l'alzina surera, que per ell és un «roure» que desconeixia, queda captivat per aquest arbre, doncs remarca que "s'explota sense tallar!" (la pela), un reflexió que es podria considerar «sostenibilista», avant la lettre).

Un sostenibilisme que naixeria això sí, amb un altre nom. En les etapes més inicials del món forestal, ho faria inspirat per Karłowicz, i seria de la mà de Cotta, formulant la dasometria, com una primera ciència que permetrà quantificar la producció primària dels boscos, per tal de poder-ne determinar l'extracció per dessota d'aquesta producció primària. Impulsarà aquesta disciplina amb la creació de la primera escola forestal de la història a Tharandt (Alemanya). Cal no oblidar que Cotta, serà un actor destacat, de les tertúlies participades per ell mateix, amb Goethe i Alexander Humboldt, pare remot de l'ecologia moderna. Alguns autors situen en aquest escenari, un dels principals focus documentats del conservacionisme modern. Cotta i la seva escola, formulen acadèmicament una ciència que ha d'ensenyar a comprendre que en matèria de boscos no s'ha d'estirar mai més el braç que la màniga. Goethe en aquell context proclamava, que la natura ens retorna amb escreix el què nosaltres li arremetem.

Amb aquesta succinta aproximació històrica, orientada cap a la comprensió de l'escenari conceptual del món de les percepcions del bosc, en una línia de punts d'inflexió històrica, es vol contribuir a entendre l'estat i les dinàmiques dels boscos actuals.

Acabem citant un document del darrer terç del segle XVIII, el decret del marquès de l'Ensenada, pel qual per refer les delmades masses forestals peninsulars, de resultes del consum navilier, Ensenada decreta que a cada universitat (actualment ajuntaments), abans no acabi l'any, tots els ciutadans adults, ha de plantar tres arbres. Primera acció de restauració forestal, que no repoblació, documentada.

A partir del segle XIX fins als nostres dies, la dinàmica social, econòmica i energètica es caracteritzarà per una complexitat que trobarà en els paisatges i en la forma més madura d'aquests, els boscos, una clara expressió d'aquests processos.

Boscos i societat del segle XXI

Feta aquesta breu perspectiva hermenèutica, avui en dia, el paisatge es considera com una expressió, híbrida d'història social i d'història natural. Aquesta perspectiva acaba amb la visió clàssica que estableix que la natura va per un costat i la societat per un altre. Al respecte, asseverava Margalef, «es tracta de saber si considerem que els humans estem dintre o fora d'ella». L'eterna dicotomia entre els antropocentristes, que consideren de manera ptolemaica que els humans estem en el centre de la creació i la natura està posada al nostre servei, esdevenint dominadors i controladors d'aquesta, i per contra, la biocentrista que considera, que som un modest hominid, que no pot saltar-se les lleis de la natura.

L'entorn que ens suposa l'escenari existencial, té el bosc com a protagonista molt essencial. Cal considerar que aquest, intensament dinàmic, no és una foto fixa, tal com a vegades sembla entendre's des dels opinadors públics. El bosc no és un patrimoni arquitectònic, material i inorgànic, ben al contrari, es tracta d'un sistema viu molt complex, continuament canviant.

El bosc pot fins i tot marcar un canvi d'era. Contemporàniament s'entén que és una expressió d'història natural i d'història social, un híbrid. Albelda descriu que a Kinberley, Austràlia, la cultura local entén el bosc com una escriptura, una escriptura que la saben llegir, en coneixen l'alfabet.

A escala de país, nosaltres subscrivim la percepció que el paisatge, i el bosc com a variable, és cal·ligràfic, fins i tot literari, ell mateix s'escriu amb les formes cal·ligràfiques que mostra de la seva estructura. Ell mateix s'autoescriu. I expressa, almenys en part, el model econòmic, energètic, cultural i social vigent, com indica Turner. El paisatge i la seva variable més madura, el bosc, és la resultant d'una equació complex: forces inductores de caràcter biofísic, creuades per les forces inductores de caràcter socioeconòmic, o millor

socioenergètic, donen com a resultat, el paisatge real, el que tenim davant nostre i que podem contemplar amb els nostres ulls.

En una part de les forces inductores, les biofísiques, no les controlem els humans (pluja, temperatura, humitat, etc.), però sí que intervenim en les forces inductores socioeconòmiques (lleis, economia, model energètic, etc.). Per tant, en l'equació hi ha una part, la biofísica, que té una fracció notòria de governabilitat complexa. Actualment, però, els boscos pateixen d'un impacte pertorbador molt rellevant, l'escalfament global.

En el cas de Catalunya, si tan sols actuessin les forces inductores biofísiques, la natura en sentit estricte, el 90% del territori seria bosc. A partir del neolític, cada m2 de conreu i de pastura, ha estat obtingut a partir de la rompuda d'un equivalent de bosc.

Aquesta nova força induïda pels humans, el canvi climàtic, sobre el que hi ha certitud científica incontestable, llevat d'algun governant mundial de comportament inquietant, ens porta a una situació forestalment desconeguda. Una nova era, una nova generació de boscos diferents, en la que la mirada humana semblaria no haver-hi trobat, encara, les diòptries adequades per comprendre la complexitat de les dinàmiques del bosc el segle XXI.

Els boscos actuals, alguns d'ells amb baixa gestió, i atès els diferents processos socioenergètics, amb l'arribada a partir dels anys seixanta dels nous combustibles --els hidrocarburs substituïnt els dendrocombustibles històrics (carbó i llenya)--, expliquen l'increment de fusta dreta i l'expansió horitzontal del bosc, especialment a la Catalunya Vella. Aquest procés hauria produït un efecte acumulatiu de biomassa, amb arbres cada cop més grans, una reducció de capçada i augment de material sec. Aquestes dinàmiques --augment de temperatura, major evapotranspiració i augment molt important de peus d'arbre per ha-- explicarien un fenomen nou de segregació d'aigua, en l'àmbit de descens dels aqüífers i cabals de rius i rieres, amb intensitats diferents i efectes tangibles. Processos fàcils d'entendre, tanmateix difícils de consensuar-hi acords.

Una situació que ha generat l'aparició d'unes noves generacions dels focs de bosc; per a Castellnou, ens trobaríem davant d'una cinquena generació de focs, en aquest cas d'alta intensitat, essencialment molt difícils de controlar, però sí predictibles, donades les actuals circumstàncies: increment de temperatura, augment d'evapotranspiració, i gran disponibilitat de material necrosat de combustibilitat alta.

La dimensió social del foc de bosc, atès el fort impacte emocional que aquest té i el fet que modernament s'ha urbanitzat a l'interior alguns paisatges forestals, amb el consegüent risc social que comporta el foc, transcendeix el concepte d'incendi forestal i esdevé un problema socioambiental de gran abast.

Actualment sobre el bosc hi ha diferents percepcions i perspectives, algunes d'elles es troben en posicions molt allunyades. Fins i tot, a vegades, la mateixa administració forestal i la territorial projecten una imatge no harmònica.

Hi ha una concepció que posa en el màxim valor els boscos madurs, pràcticament verges, com ideal de bosc. Aquesta és una formulació cada cop més emergent, i encara que té diferents orígens, en part estaria inspirada per la visió que han donat els botànics clàssics, des de la perspectiva fitocenològica, amb el concepte de climacitat, en el que el bosc madur seria el màxim dins els rànquings de la botànica.

Recentment, la idea de bosc madur s'ha associat a la capacitat curativa d'aquests, una línia en la que s'hauria d'avançar aplicant criteris de solvència científica, amb experiències realitzades en els boscos del país, o si més no propers, per evitar la generació d'expectatives de curació en col·lectius d'alta sensibilitat, com poden ser afectats per alguna disfunció de salut.

Hi ha corrents, sembla que també emergents, cada dia més nombroses que cerquen en el bosc una dimensió espiritual, ètico-religiosa, que alguns casos veuen en el mite del Wilderness, o el de la intocabilitat, com l'ideal paisatgístic. En oposició a aquests diferents corrents, encara perduren visions productivistes estrictes, cada cop més minoritàries.

Pensem que en un context de crisi ambiental com l'actual, el bosc ha de jugar un paper important per ajudar la seva superació. Creiem que la via de la bioeconomia és un camí de futur notori que, amb instruments de gestió sostenible posat al dia, ha de permetre dur a terme vies productives i d'ús social sostenible dels boscos.

Acabem recordant al mestre Margalef, que en relació a l'arbre i el bosc, reflexionava: «per entendre'ls es tanta la seva complexitat i la seva mística que ens cal també un poeta».

RECULL DE PREMSA

Acompanyem aquest full informatiu amb un recull de premsa, el número 110 dins de la col·lecció, que porta el títol “Informe IPBES 2018”.

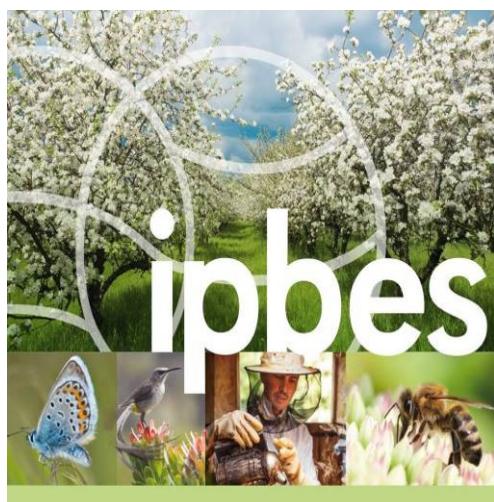
Es tracta d'informacions recollides del diari El Punt Avui, dels diaris electrònics Naciódigital i El Món.cat, i de la revista digital, de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, Sostenible.

Com expressa el seu títol, aquestes informacions fan referència a l'últim informe IPBES.

A continuació reproduïm la presentació del web d'aquest organisme que té la seu del seu secretariat a Bonn i, a continuació, una informació de la Viquipèdia.

The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) és una institució independent intergovernamental que es va crear pels estats membres l'any 2012. Proporciona informes amb valoracions científiques objectives sobre l'estat de coneixement pel que fa al planeta, la biodiversitat, els ecosistemes i els beneficis que proporcionen a les persones, així com les eines i els mètodes per protegir i utilitzar de forma sostenible aquests avantatges naturals vitals.

La missió d'IPBES és enfortir els coneixements a través de ciència, per millorar les polítiques de la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat, de forma que beneficiï l'ésser humà i el desenvolupament sostenible. Fins a cert punt IPBES fa per la biodiversitat el que l'IPCC fa pel canvi climàtic.

The assessment report on
**POLLINATORS,
POLLINATION AND
FOOD PRODUCTION**

Plataforma Intergovernamental en Biodiversitat i Serveis dels Ecosistemes

La Plataforma Intergovernamental en Biodiversitat i Serveis dels Ecosistemes o PIBSE (en anglès Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services o IPBES) és un organisme intergovernamental independent, per enfortir la relació entre els àmbits científic i el legislatiu i polític sobre la biodiversitat i serveis dels ecosistemes per preservar-ne la seva conservació i fer-ne un ús sostenible, per tal d'assegurar un benestar humà i un desenvolupament sostenible a llarg termini. Es va establir a la Ciutat de Panamà, el 21 d'Abril 2012 per 94 governs.

Tots els països membres de les Nacions Unides poden unir-se a la plataforma i els seus membres estan compromesos amb la construcció de la PIBSE com a òrgan intergovernamental líder per a l'avaluació de l'estat de la biodiversitat del planeta, els seus ecosistemes i els serveis essencials que presten a la societat.

La PIBSE proporciona un mecanisme reconegut tant per les comunitats científica com per la política per sintetitzar, revisar, analitzar i avaluar críticament les informacions i els coneixements rellevants generats al món pels governs, les institucions acadèmiques, organitzacions científiques, organitzacions no governamentals, així com els pobles indígenes i les comunitats locals. Es tracta d'un grup creïble d'experts en la realització d'avaluacions de la informació i el coneixement d'una manera transparent. La PIBSE és única, ja que tindrà com a objectiu enfortir la capacitat per a l'ús efectiu de la ciència en la presa de decisions a tots els nivells.

La PIBSE també tindrà com a objectiu atendre les necessitats dels acords ambientals multilaterals que estan relacionats amb la biodiversitat i els ecosistemes: ls Conveni sobre la Diversitat Biològica (CDB), la Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenaçades de Fauna i Flora Silvestres (CITES), la Convenció sobre Espècies Migratòries (CMS), la Convenció de Ramsar sobre els Aiguamolls, la Convenció del Patrimoni Mundial (WHC) de la UNESCO, el Tractat Internacional sobre els Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura (TIRFAA) i la Convenció de les Nacions Unides per la Lluita contra la Desertificació (UNCCD). La PIBSE es basarà en els processos existents que garanteixen la sinergia i la complementarietat en el treball de l'altre.

El Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA) proporcionarà la Secretaria de la Plataforma, que operarà a partir de Bonn, a Alemanya.

Ens fem ressò de la recent publicació de l'obra "Meteorologia extrema" de Marcel Costa i Jordi Mazon.

Jordi Mazon, que és president de l'Associació Catalana de Meteorologia, ens havia fet algunes xerrades de meteorologia, per a la nostra associació, a la Biblioteca Pompeu Fabra.

A continuació reproduïm una entrevista que li van publicar al diari El Punt Avui.

JORDI MAZÓN

DOCTOR EN FÍSICA PER LA UPC I INVESTIGADOR EN FÍSICA DE L'ATMOSFERA

"Passarem més calor a l'estiu perquè tenim un mar més calent"

Mazón ha escrit, amb el biòleg Marcel Costa, el llibre 'Meteorologia extrema' (Orígens-Albertí Editor), que repassa els episodis més rellevants registrats a Catalunya durant el segle XX

ROSA M. BRAVO - CASTELLDEFELS - 19 abril 2018

Què caracteritza el clima de Catalunya?

Estem en un lloc molt peculiar amb unes situacions geogràfiques que donen un clima molt contrastat, molt ric des del punt de vista meteorològic. Hi ha molta riquesa i molta variabilitat en poc temps i pocs quilòmetres.

Tenim fenòmens meteorològics excepcionals o són els propis d'un clima mediterrani?

No crec que siguin extraordinaris, no tenim un clima peculiar però sí molt variat, amb fenòmens que es donen arreu del món però que aquí coincideixen en una zona molt petita. Tenim llevantades fortes, aiguats

importants, nevades històriques, onades de calor, mànegues de mar al triangle que formen València, les Balears i Barcelona.

No tenim en canvi tornados a terra?

També n'hi ha que es formen a terra, però són molt pocs. El nombre de mànegues que es formen en un any és comparable al nombre de tornados que es formen als Estats Units. Aquestes mànegues són inofensives perquè són febles, però el setembre del 2005 es van formar al delta del Llobregat fins a onze mànegues i tres van tocar l'aeroport del Prat i van moure avions carregats de passatgers. Va ser un tornado de força 2, atenent que la classificació va de 0 a 5.

Quin és l'episodi més letal que ha viscut Catalunya? Els aiguats del 1962?

Als aiguats del 1962 va haver-hi molts morts perquè la gent estava ocupant la llera de les rieres. No van ser dels aiguats més forts, van caure 260 litres en 24 hores. El problema és que van baixar les rieres del Vallès en zones ocupades per l'onada migratòria de l'època; va haver-hi morts perquè la gent estava vivint on no tocava. Si he de destacar un episodi, em decantaria per l'aiguat del 1940, que va afectar el nord-est de Catalunya, al Pirineu. Van caure uns 850 litres per metre quadrat en 24 hores i va arrasar pobles sencers. És un aiguat històric que mai s'ha repetit.

Per què es produeix un episodi d'aquest tipus?

Hi ha el període de retorn, cada cert temps hi ha episodis d'aquest tipus, forts i poc freqüents. En aquell aiguat es van combinar diversos factors: aigua de mar calenta, una llevantada, un aire fred en altura, durant molts dies plou, el terra està moll i no xucla l'aigua... Es donen circumstàncies que acaben en fenòmens violents. Com l'aiguat de Montserrat del 2000, on en una hora es van recollir més de 100 litres. Va caure el pont d'Esparreguera i va haver-hi una esclavissada que va causar destrosses importants.

Quines són les temperatures més extremes registrades?

Catalunya té un clima mediterrani molt temperat. El 1956 es va batre el rècord en una muntanya del Pallars, a menys de 2.000 metres d'altura, on es van registrar 32 graus sota zero. Aquell any es van viure dos mesos molt freds; a Viladecans hi ha un carrer que es diu Calaceit perquè va haver-hi una onada migratòria ja que la gent va marxar perquè no tenia feina, el fred va glaçar les oliveres.

I pel que fa a la calor?

El 2003 es va viure una onada de calor horrible perquè va ser molt llarga, de tres mesos, però no va haver-hi temperatures molt altes. Cada dia teníem 31, 32 graus a Barcelona i a la costa, que no són temperatures extremes, però amb una humitat molt alta i temperatures que no baixaven a la nit de 26. Pel que fa a temperatura extrema, el 26 d'agost del 2010 a Barcelona es va batre el rècord en 230 anys de dades diàries amb 39,3 graus i una humitat del 19%, quan a l'agost normalment és del 60% o 70%. Però va ser molt breu, va durar sis o set hores. Ho vam estudiar a la UPC i ho vam anomenar un flaix de calor, una glopada d'aire molt calent d'Àfrica que puja i se'n va molt ràpidament, dura menys d'un dia. És una nova eina per estudiar el canvi climàtic.

Les nevades a mitjan març són normals?

No són estranyes al Mediterrani. Quan l'aigua de mar és més freda és al març, i quan hi ha una entrada de vent fred pot nevar, el que passa és que

tenim poca memòria. Però una nevada a la costa no és habitual.

El clima està canviant?

Els fenòmens freds i plujosos del segle XX s'han donat entre els anys quaranta i setanta, i els més càlids es produeixen a partir dels noranta o la dècada del 2000. Sí que hi ha una tendència a produir-se fenòmens més violents ara vinculats a la calor.

Ens hem d'acostumar a uns estius cada cop més càlids?

Ens hem d'acostumar a passar més calor a l'estiu perquè tenim un mar cada cop més calent, i tindrem una pluja més concentrada. Al cap de l'any plourà més o menys el mateix, però sí que hi haurà uns estius més secs i més llargs; potser l'última pluja arribarà a l'abril o al maig, tindrem un juny, juliol i agost supersecs i cap a l'octubre tornarà a ploure amb intensitat.

Jordi Mazon ha escrit diversos llibres sobre física i meteorologia

Foto: JUANMA RAMOS.

DENÚNCIA DE LA TALA D'UNA ZONA PROTEGIDA A LA XARXA NATURA

Ens fem ressò de la denúncia per part de Depana de la tala incontrolada d'un bosc a Tordera. A continuació reproduïm la informació publicada al web de Depana.

Denunciem la tala de la Roureda de Can Verdalet (Tordera)

Barcelona, 2 d'abril de 2018

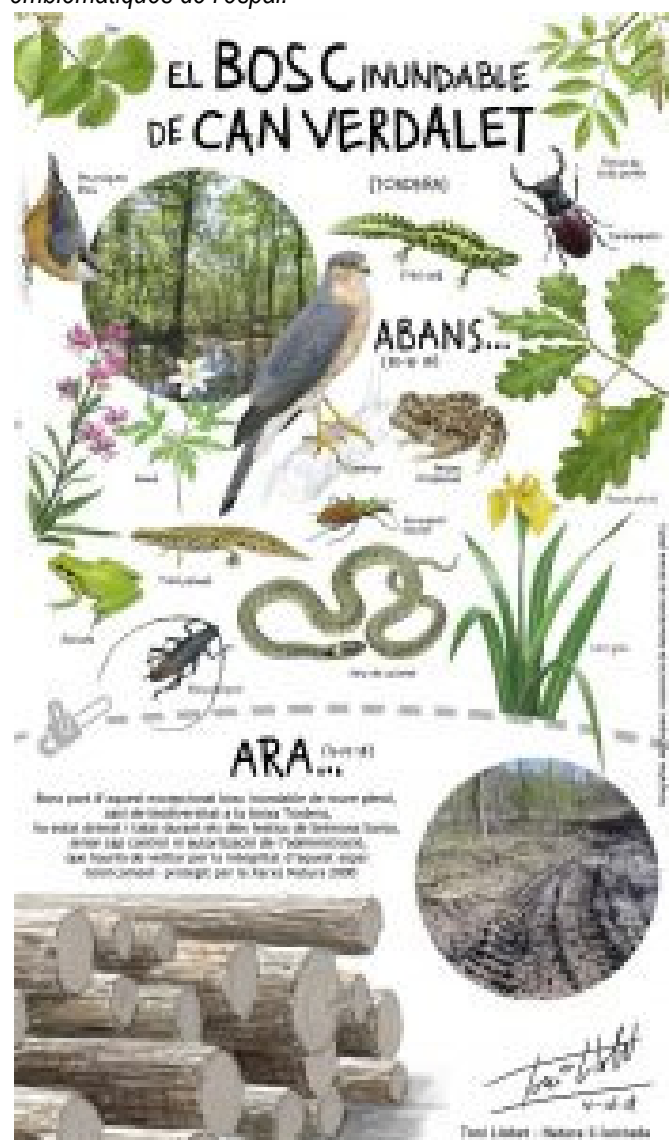
La Roureda de Can Verdalet, al municipi de Tordera, és un bosc inundable de roure pèrol (*Quercus robur*) de tendència atlàntica però que apareix a la terra baixa mediterrània. Es tracta d'un bosc madur de poc més de 18 hectàrees situat a la plana al·luvial del riu Tordera, únic a Catalunya i a la península Ibèrica, i és un hàbitat singular d'altíssim valor ecològic i refugi de fauna i flora singular de tendència atlàntica enmig d'un paisatge mediterrani.

Aquesta zona humida, pels valors naturals que posseeix, està inclosa dins les figures de protecció de l'espai del PEIN "Roureda de Tordera" i dins l'espai de la Xarxa Natura 2000 Europea ES5110007 "Riu i Estanys de Tordera". Aquest espai natural protegit està clarament senyalitzat i és un espai amb elevat valor per a la comunitat científica, els naturalistes, les administracions públiques i la població local, de manera que semblaria garantida la seva preservació.

Durant aquesta Setmana Santa, malgrat les dificultats que representen els dies festius, els sotasignants hem comprovat que a aquest espai natural d'alt valor ecològic i biogeogràfic s'han realitzat tales i altres tasques, i en una visita sobre el terreny i realitzades algunes consultes, constatem el següent:

S'ha drenat i s'estan talant arbres d'aquest espai natural protegit sense comunicar ni autoritzar per part del Departament de Territori i Sostenibilitat o per part de l'Agència Catalana de l'Aigua (òrgans amb competències en aquest espai). Aquestes tales i treballs relacionats es porten a terme sense cap mena de criteri ambiental o mesura per al manteniment dels valors naturals objecte de protecció de l'espai tal i com especifica la legislació d'obligat compliment en aquest espai natural, ans el contrari. L'existència o no d'una autorització de tala per part d'un altre Departament no competent al respecte i sense les mesures de protecció o correctives és irrellevant i no pot ser excusa de cap mena ja que, de fet, el responsable final de la gestió de l'espai és el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya (vegeu el punt 6.1 del Formulari normalitzat de dades Europeu d'aquest espai de la Xarxa Natura 2000).

Actualment s'ha talat o alterat més d'un terç de l'espai protegit, concretament el sector nord, el més interessant des del punt de vista herpetològic i a on abundaven els peus vells o morts imprescindibles per a la reproducció i alimentació d'algunes de les espècies emblemàtiques de l'espai.

Les comunitats vegetals més afectades són la freixeneda amb càrex remot (*Carici remotae-Fraxinetum oxycarpae* Pedrotti 1970 corr. Pedrotti 1992 subass. *quercetosum roboris* Mercadal & Vilar 2013) i la gatellada (*Carici-Salicetum catalaunicae*), entre altres. Mentre que l'hàbitat CORINE més afectat és 44.461+ Boscos mixtos de roure pèrol (*Quercus robur*), freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i om (*Ulmus minor*), al·luvials, del territori catalanidic septentrional, hàbitat d'interès comunitari (annex I de la Directiva Hàbitats 97/62/UE), joia botànica única a Catalunya que a la península Ibèrica només és present a l'Alt Maresme i a la Selva (Mercadal & Vilar, 2014).

Un altre hàbitat afectat és 37.26+ Herbassars amb cua de cavall (*Equisetum telmateia*) i càrexs (*Carex pendula*, *C. remota*)..., de fons de còrrecs i sòls xops, al territori catalanidic septentrional i central.

S'està talant principalment els arbres de grans dimensions de roure pèrol (*Quercus robur*), roure africà (*Quercus canariensis*) i freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) entre altres, deixant només els peus de mides sense valor comercial. També s'estan talant la resta d'espècies de l'entorn amb exemplars de grans dimensions.

Per facilitar les tales s'ha drenat més l'espai aprofundint el canal principal que creua sota la carretera GI-512 i s'han obert nous camins per l'interior de la roureda inundable, fet que està desvirtuant la singularitat ecològica d'aquest espai: un bosc inundable.

Totes les bassetes i depressions inundables, principals zones de posta de les 11 espècies d'amfibis aquí presents, han estat arrasades per la maquinària pesada i transformades en fangars plens de roderes, o transformades en un munt de restes de poda i cúmuls de troncs per ser retirats.

Tot el relleu del terreny està essent alterat i desproveït de vegetació segons avancen les tales i retirades de fusta. La vegetació no malmesa o eliminada pel pas de la maquinària pesada és aquella que queda soterrada per piles de troncs i restes de tala.

Entre la flora arbustiva i herbàcia més afectada hi ha el ginebró (*Juniperus communis*), la moixera de pastor (*Sorbus torminalis*), el marcòlic (*Lilium martagon*), el lliri groc (*Iris pseudacorus*), el càrex

pèndul (*Carex pendula*), el ranuncle d'aigua (*Ranunculus aquatilis*) o el buixol (*Anemone nemorosa*), entre moltes altres. Però segurament el fet més greu és que en aquest indret hi creix –o creixia– *Senecio aquaticus*, una planta protegida per la legislació catalana que inicialment va ser inclosa a l'Annex 2, espècies catalogades com a “vulnerables”, del DECRET 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya, però que recentment s'ha incrementat el seu nivell d'amenaça i està inclosa a l'Annex 1, Espècies i subespècies catalogades com a categories en perill d'extinció, a la RESOLUCIÓ AAM/732/2015, de 9 d'abril, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya. Aquesta catalogació comporta la prohibició de dur a terme a) Qualsevol actuació no autoritzada amb el propòsit o resultat de destruir-les, mutilar-les, tallar-les o arrancar-les, així com la recol·lecció de les seves llavors, pol·len o espores; b) Posseir-les, naturalitzar-les, transportar-les, comercialitzar-les, exposar-les a la venda o importar-les, tant si es tracta d'exemplars vius o morts, així com els seus propàguls o restes; c) Alterar-ne l'hàbitat afectant negativament les seves poblacions. Aquest Decret preveu un règim de sancions per infraccions, com podria ser el cas que exposem.

Entre les espècies animals més afectades hi ha el tritó palmat (*Lissotriton helveticus*), el tritó verd (*Triturus marmoratus*), la reineta (*Hyla meridionalis*), el gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*), la sargantana roquera (*Podarcis muralis*), la serp de collaret (*Natrix astreptophora*), l'escanyapolls o cérvol volador (*Lucanus cervus*), el banyarriquer del roure (*Cerambyx cerdo*), l'escarabat rinoceront (*Oryctes nasicornis*), l'escarabat daurat (*Carabus rutilans*), l'aranya d'aigua (*Argyroneta aquatica*), el pica-soques blau (*Sitta europaea*), l'esparver (*Accipiter nisus*),... només com a destacats entre moltíssimes altres espècies. Algunes d'aquestes espècies estan emparades per normativa autonòmica, estatal i europea. A més a més, les actuacions es realitzen just al començament de l'època reproductora de totes les espècies, algunes ja afectades pel drenatge parcial de l'espai de l'any passat.

A tot l'espai hi ha taques d'oli i de carburant, petites fogueres, bidons, vehicles estacionats,... no s'ha pres cap mesura per al manteniment dels valors naturals de l'espai.

Tot i que encara queden racons sense alterar, aquests estan a l'espera de la retirada de fusta tallada i properament seran trinxats de la mateixa manera que la resta amb el pas del tractor.

L'opacitat informativa dels fets i les dates (dies festius) no poden ser mai excusa o causa de deixadesa i inacció de les Administracions o Organismes competents i encarregats de la vigilància, preservació i gestió dels espais protegits i dels seus valors naturals.

El dany ocasionat a l'espai i la pèrdua de valors naturals és molt important, hores d'ara incalculable, però encara no s'han vist alterats o es poden recuperar la majoria d'ells. És per tot això que els sotasignants demanem:

L'aturada immediata de les tales i de qualsevol activitat a l'espai que pugui alterar o posar en perill les zones no afectades fins ara o els seus valors naturals objecte de protecció.

La restitució del règim hidric alterat a aquesta zona humida que ocasiona el seu drenatge i que es restitueixin els nivells d'inundació per garantir la preservació dels seus valors naturals.

Que s'aclareixin els fets i que es depurin les responsabilitats fins a les darreres conseqüències.

Que es prenguin les mesures necessàries perquè aquests fets no es puguin tornar a produir, ni en aquest espai natural, ni a cap altre per circumstàncies similars.

Que es prenguin les mesures necessàries per garantir la preservació dels hàbitats i dels valors naturals no alterats fins ara.

La restauració urgent de l'espai alterat atenent a les necessitats ecològiques de les espècies animals i vegetals objecte de protecció d'aquest espai, així com el seguiment de les actuacions per a garantir aquest objectiu.

Foto d'abans

Foto de després

Signen:
Societat Catalana d'Herpetologia (SCH), Sorelló, Estudis al Medi Aquàtic, Associació la Sorellona, Plataforma Preservem el Litoral, Delegació de la Serralada Litoral Central – ICHN, Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny, Fundació Andrena, Natura, entitat de medi ambient, Associació de Naturalistes de Girona (ANG), Orchis, Naturalistes de la Selva i l'Alt Maresme, Grup de Natura Sterna, Lliga per la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA)

17è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ FOTOGRÀFICA D'AUS

A continuació donem les solucions amb els noms correctes de les espècies de gener, febrer i març (el nom científic i els populars en català, castellà i anglès) i, tot seguit, els comentaris d'en Sergi Sales a les fotos del febrer.

Foto nº 1:	<i>Charadrius dubius</i> Little Ringed Plover	Corriol petit Chorlitejo Chico
Foto nº 2:	<i>Cuculus canorus</i> Common Cuckoo	Cucut Cuco Común
Foto nº 3:	<i>Anser brachyrhynchus</i> Pink-footed Goose	Oca de bec curt Ánsar Piquicorto
Foto nº 4:	<i>Fulica americana</i> American Coot	Fotja americana Focha Americana
Foto nº 5:	<i>Ammomanes deserti</i> Desert Lark	Terrerola del desert Terrera Sahariana
Foto nº 6:	<i>Falco vespertinus</i> Red-footed Falcon	Falcó cama-roig Cernícalo Patirrojo

A continuació reproduïm les dues fotografies del març i, a sota, la nota d'en Sergi Sales, amb les solucions.

Les solucions:

Terrerola del desert (*Ammomanes deserti*)- Tuníssia-. La clau era arribar a veure que era el gènere *Ammomanes*, després només calia determinar l'espècie amb les diferències entre les dues espècies (forma del cap, bec, coloració, cua...).

Falcó cama-roig (*Falco vespertinus*)- Lleida-. Aquesta tenia més joc. L'estructura de l'ocell descarta rapinyaires mitjans/grans quedant només els falcons.

El color uniformement gris (fosc) determina que només podria ser una fase fosca de Falcó de la reina (descartat per ales curtes i cos pesat) i un mascle de Falcó cama-roig.

Adjunto foto del mateix exemplar

Sergi Sales

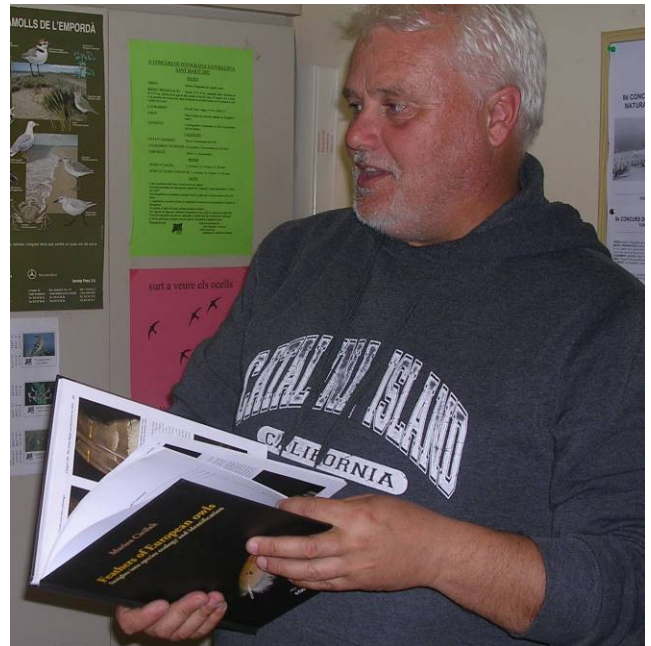

CLASSIFICACIÓ DEL 17è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ D'AUS

Publiquem ara la classificació del 17è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus, comptant només la puntuació corresponent a les sis fotografies corresponents als mesos de gener, febrer i març, i, en cas d'empat, per ordre temporal de les respostes donades.

Aquesta puntuació encara no suma la primera prova extra.

- 12 PUNTS: Enric Morera
Lluís Estrada
Marc Pérez
- 10 PUNTS: Eva Reñé
Israel Estopà
Marc Collado/Sandra de la Fuente
Núria Rodríguez
Sandra Morujo
- 8 PUNTS: Albert Soteras
Francesc Capdevila
Jaroa López
Lisandro Osorio
Pep Domènech
Vicenç Roig
- 6 PUNTS: Jaume Duaigües
Rosa Simon

Sergi Sales, l'encarregat del concurs

A continuació reproduïm les dues fotografies corresponents al mes d'abril, a les quals es podia respondre fins el 30 d'abril.

1a PROVA EXTRA DEL 17è CONCURS D'IDENTIFICACIÓ D'AUS

El 5 de març, l'encarregat del concurs, Sergi Sales va enviar quatre fotografies de la primera prova extra del concurs.

Fins el 31 de març hi havia de temps per respondre les 25 espècies d'aus.

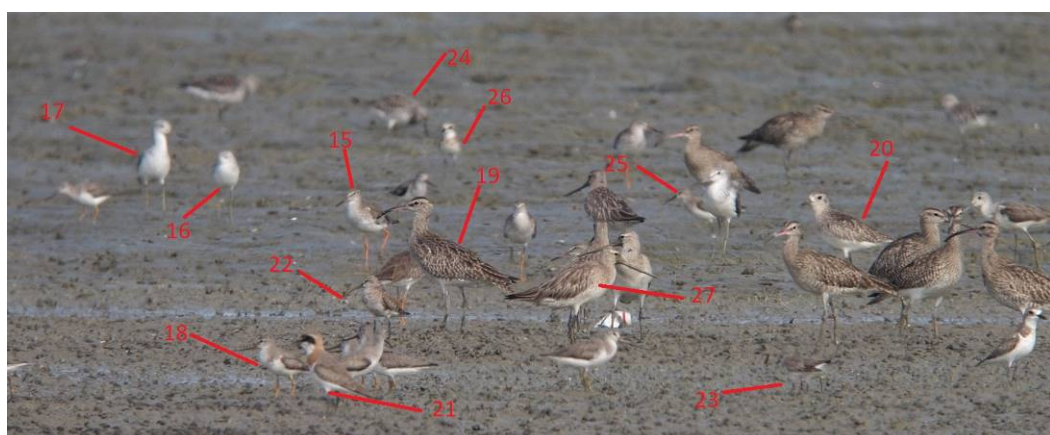
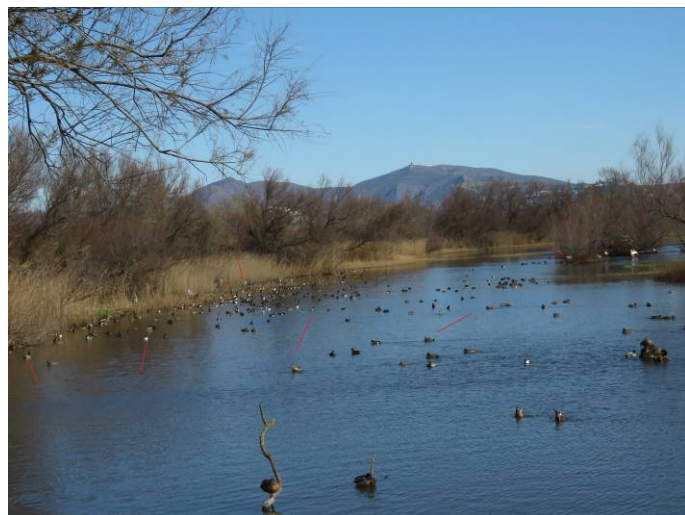
A continuació reproduïm el text en el que explica les espècies que hi sortien i les fotos amb els exemplars marcats.

Al final sortien fins a 27 espècies. Acabant de corregir però, de moment, hi han 3 espècies no detectades per ningú.

A la darrera foto, feta a Tailàndia, surten 14 espècies de limícoles.

Sergi Sales

- 1 *Anas crecca*
- 2 *Anas strepera*
- 3 *Anas platyrhynchos*
- 4 *Ciconia ciconia*
- 5 *Ardea cinerea*
- 6 *Anas clypeata*
- 7 *Branta canadensis*
- 8 *Aythya collaris*
- 9 *Bucephala albeola*
- 10 *Aythya afinis*
- 11 *Fulica americana*
- 12 *Anas acuta*
- 13 *Anas americana*
- 14 *Larus smithsonianus*
- 15 *Tringa erythropus*
- 16 *Tringa stagnatilis*
- 17 *Tringa nebularia*
- 18 *Xenus cinereus*
- 19 *Numenius phaeopus*
- 20 *Pluvialis squatarola*
- 21 *Charadrius leucanthus*
- 22 *Limicola falcinellus*
- 23 *Calidris pusilla*
- 24 *Calidris tenuirostris*
- 25 *Calidris ferruginea*
- 26 *Charadrius mongolus*
- 27 *Limosa lapponica*

LLISTA DE PRIMERES OBSERVACIONS D'AUS ESTIVALS

Una de les activitats que realitza cada any el grup d'ornitologia és la llista de les primeres observacions d'aus estivals. Es tracta de recollir la primera observació de cada espècie dels diversos observadors locals.

Ara, per tant, a partir del mes de març i fins el juny, les espècies més tardanes, es podran recollir les primeres observacions de les aus estivals.

Podeu comunicar les vostres observacions (espècie, dia, hora, lloc i observadors) al grup d'ornitologia.

Algunes de les espècies més interessants i habituals per a comunicar serien: Àguila marcenca, Falcó mostatxut, Tórtora, Cucut, Xot, Enganyapastors, Siboc, Falciot negre, Ballester, Abellerol, Puput, Colltort, Oreneta vulgar, Oreneta cuablanca, Rossinyol, Cotxa cua-roja, Bitxac rogenc, Mosquiter pàl·lid, Mosquiter de passa, Corriol petit, Bosqueta vulgar, Tallarol de garriga, Papamosques gris, Mastegatxes i Oriol.

Per a comunicar-ho veniu a les reunions d'ornitologia, també podeu donar les dades a un membre del grup o ho podeu enviar per correu electrònic a l'adreça de la nostra associació: ant.laformiga@gmail.com

Després, com cada any, es publicarà la llista de primeres observacions d'aus estivals a Torrelles de Llobregat en aquest full informatiu.

CORALL

Mentre la Generalitat va establir una moratòria en la concessió de permisos per a la captura de corall vermell, ens fem ressò de la concessió, per part del Ministeri d'Agricultura de dotze llicències per pescar-lo en aigües exteriors.

Reproduïm una informació del diari El Punt Avui.

L'Estat autoritza a pescar corall a tocar d'àrees que la Generalitat preserva

El ministeri aplica la veda al nord del cap de Begur, però atorga llicències cap al sud

Redacció - BEGUR - 25 abril 2018

Un fragment de corall vermell extret a la Costa Brava l'estiu passat
Foto: L. CASADEMONT (ACN).

El Ministeri d'Agricultura ha concedit, segons recull l'Agència ACN, dotze llicències per pescar corall vermell en aigües exteriors entre Arenys de Mar, al litoral del Maresme, i les costes davant la població baix-empordanesa de Begur, just a tocar de l'àmbit inclòs a la moratòria de la Generalitat. El Departament d'Agricultura va anunciar la mesura l'any passat i va fer públic que es començaria a aplicar aquest 2018 i fins al 2027, amb la suspensió dels permisos que es donaven en aigües interiors –sota la seva competència– del cap de Begur fins a la frontera

francesa. La limitació volia evitar que Catalunya perdi les darreres colònies que té d'aquesta espècie.

La mesura es va adoptar després d'encarregar un informe a un grup de científics, que va concloure que un 90% de les poblacions en aigües catalanes tenen un estat de conservació "crític". La Generalitat va comunicar al ministeri la seva intenció. L'Estat es va comprometre a través d'una ordre ministerial a aplicar la mesura en aquest tram, però no hi va incloure les aigües exteriors properes, on ara han concedit els permisos.

El director general de Pesca, Sergi Tudela, qualifica d'"absurda" la situació i alerta que pot complicar no només la sobreexplotació de l'espècie sinó també el control sobre les zones protegides. Segons el responsable de Pesca, el ministeri considera que les restriccions només s'havien d'aplicar a les aigües exteriors immediatament properes a l'àmbit restringit. En canvi, la Generalitat creu que s'havia d'estendre a les zones properes. Tudela assegura que, precisament, en aquesta zona hi queda molt poc corall i "gairebé tot el que hi ha està per sota de la talla de captura reglamentària". Tudela va enviar una carta per demanar que reconsideressin la decisió però assegura que no ha obtingut resposta.

La concessió de les llicències ha deixat "perplexos" diferents moviments de protecció del territori afectat. El president de l'Associació d'Amics de les Illes Formigues, Jordi Sistach, considera que els permisos per extreure corall són "nefastos" i creu que el govern espanyol va "en contra de les decisions autonòmiques i de les de la Unió Europea". L'associació ha començat a "treballar en xarxa" amb altres entitats per tal de fer "tots els possibles" per evitar l'extracció del corall. L'entitat alerta que es tracta d'un ésser viu que tarda molt a créixer i, si no es controla l'evolució, s'anirà "cap a la desaparició total".

Una espècie en "perill"

El corall vermell (Corallium rubrum) es distribueix pel Mediterrani i aigües atlàntiques adjacents i ha estat sotmès des de temps antics a una activitat extractiva pel seu ús en joieria. Es tracta d'una espècie de creixement molt lent i molt sensible a la sobreexplotació. Les seves colònies donen refugi a moltes espècies de peixos i invertebrats i conformen un hàbitat d'interès pesquer, el coral·ligen, protegit per diverses normatives europees com el Reglament de Mesures tècniques del Mediterrani i la Directiva Hàbitats. El 2015 el corall vermell va ser elevat a la categoria "en perill d'extinció" a la llista vermella elaborada per la Unió Internacional per la Conservació de la Natura (UICN).

OBSERVACIONS ORNITOLÒGIQUES DE L'ABRIL DEL 2018

Podeu fer-nos arribar les vostres observacions ornitològiques del nostre entorn. Cal donar les següents dades: espècie, nombre d'exemplars, data, hora i lloc de l'observació.

Puput (*Upupa epops*) (1 ex.) escoltat cantant des del casc urbà cap al mas Segarra.

Dilluns, 30 d'abril del 2018, a les 7,55 hores.

Observador: Vicenç Roig

Colltort (*Jynx torquilla*) (1 ex.) escoltat i gravat el cant a can Roig.

Dilluns, 30 d'abril del 2018, a les 10,16 hores.

Observador: Tomás Blasco

Bosqueta vulgar (*Hippolais polyglotta*) (1 ex.) observat cantant a can Gallina.

Diumenge, 29 d'abril, a les 20,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola torquatus*) (1 mascle + 1 femella) observats a la pedrera de can Gallina.

Diumenge, 29 d'abril, a les 20,10 hores.

Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (1 ex.) volant per sobre el Montpedrós.

Diumenge, 29 d'abril, a les 20 hores.

Observador: Vicenç Roig

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) (1 ex.) observat a la riera a can Gallina.

Diumenge, 29 d'abril, a les 19,40 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (1 ex.) observat a la riera a can Gallina.

Diumenge, 29 d'abril, a les 19,35 hores.

Observador: Vicenç Roig

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) (2 mascles) observats volant riera amunt a can Casanoves.

Diumenge, 29 d'abril, a les 19,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) (1 femella) observada volant sobre la riera, a ca la Flora.

Diumenge, 29 d'abril, a les 18,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) (1 ex.) gravat cantant al raval Pedró.

Dissabte, 28 d'abril del 2018, a les 17,42 hores.

Observador: Tomás Blasco

Oriol (*Oriolus oriolus*) (1 ex.) detectat al torrent de can Reinal.

Dissabte, 28 d'abril del 2018, a les 15,58 hores.

Observador: Tomás Blasco

Verdum (*Chloris chloris*) (1 mascle) gravat cantant a la 1a Av de can Güell.

Dissabte, 28 d'abril del 2018, a les 6,49 hores.

Observador: Tomás Blasco

Mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*) (1 ex.) gravat cantant a can Mas.

Dissabte, 28 d'abril del 2018, a les 6,06 hores.

Observador: Tomás Blasco

Cuereta blanca (*Motacilla alba*) (1 ex.) fotografiat a la riera.

Divendres, 27 d'abril del 2018, a les 18,33 hores.

Observador: Tomás Blasco

Mallerenga carbonera (*Parus major*) (1 ex.) fotografiat a can Roig.

Divendres, 27 d'abril del 2018, a les 18,31 hores.

Observador: Tomás Blasco

Cuereta blanca (*Motacilla alba*) (1 ex.) fotografiat a Cesalpina.

Divendres, 27 d'abril del 2018.

Observadora: Isabel Mora

Oriol (*Oriolus oriolus*) (X ex.) escoltats des del casc urbà.

Dimecres, 25 d'abril del 2018, a les 7,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Gratapalles (*Emberiza cirius*) (2 ex.) observats als horts de sota can Casanoves.

Diumenge, 22 d'abril, a les 20,25 hores.

Observador: Vicenç Roig

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) (1 femella) observada a la riera, a can Casanoves.

Diumenge, 22 d'abril, a les 20,20 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (2 ex.) observats a la riera a can Gallina.

Diumenge, 22 d'abril, a les 20,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Bitxac rogenc (*Saxicola rubetra*) (1 mascle) observat a la tanca de l'hort del Pep.

Diumenge, 22 d'abril, a les 18,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Falciot negre (*Apus apus*) (2 ex.) observats a la plaça de Catalunya.

Dijous, 19 d'abril del 2018, a les 7,40 hores.

Observador: Vicenç Roig

Abellerol (*Merops apiaster*) (20 ex.) observats per sobre el casc urbà.

Dijous, 19 d'abril del 2018, a les 7,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) (2 ex.) escoltats a can Güell.

Dimarts, 17 d'abril del 2018, a les 19 hores.

Observador: Juan Mora

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat al pi de can Camps.

Dilluns, 16 d'abril del 2018, a les 23,15 hores.

Observador: Vicenç Roig

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) observat posant-se en un plataner del parc de can Sostres.

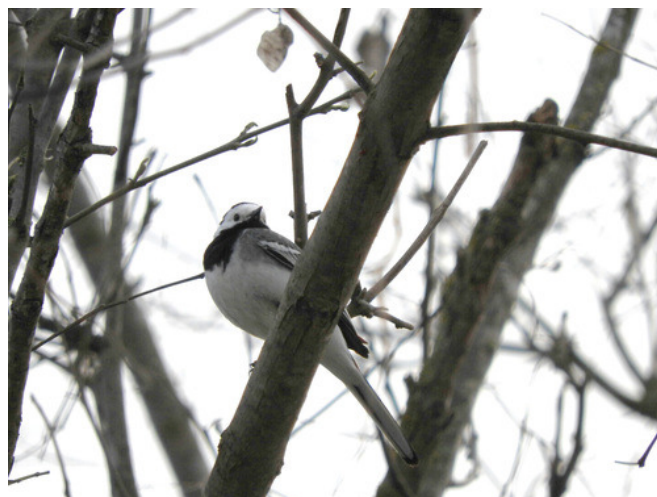
Dilluns, 16 d'abril del 2018, a les 21 hores.

Observador: Vicenç Roig

Colltort (*Jynx torquilla*) (1 ex.) escoltat al torrent de can Gallina.

Diumenge, 15 d'abril del 2018, a les 19,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola torquatus*) (1 mascle) observat a la pedrera de can Gallina.

Diumenge, 15 d'abril del 2018, a les 19,20 hores.

Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (1 ex.) observat sobrevolant can Balasc de baix.

Diumenge, 15 d'abril del 2018, a les 17,50 hores.

Observador: Vicenç Roig

Ballester (*Apus melba*) (X ex.) + **Falciot negre** (X ex.) observat un grup barrejat sobre Catalunya en Miniatura.

Diumenge, 15 d'abril del 2018, a les 17,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*) (1 ex.) detectat a la Cooperativa.

Diumenge, 15 d'abril del 2018, a les 17 hores.

Observadora: Rosa Simon

Mastegatxes (*Ficedula hypoleuca*) (1 femella) observada a can Güell.

Dimecres, 11 d'abril del 2018, a les 18,30 hores.

Observador: Juan Mora

Lluer (*Carduelis spinus*) (1 femella) observada a la menjadora de casa seva.

Dimarts, 10 d'abril del 2018, a les 8,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Abellerol (*Merops apiaster*) (X ex.) observats per sobre can Güell.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 18 hores.

Observador: Juan Mora

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) (1 ex.) observat a la riera a can Gallina.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 19,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Xoriguer (*Falco tinnunculus*) (1 mascle) observat en una torre elèctrica de la pedrera de can Gallina.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 19 hores.

Observador: Vicenç Roig

Bitxac comú (*Saxicola torquatus*) (1 mascle) observat a la pedrera de can Gallina.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 18,50 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) (2 ex.) observats a la riera a prop de can Casanoves.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 18,35 hores.

Observador: Vicenç Roig

Cotja cua-roja (*Phoenicurus phoenicurus*) (1 mascle) observat a l'hort de la font del Cucut.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 17,55 hores.

Observador: Vicenç Roig

Mastegatxes (*Ficedula hypoleuca*) (1 mascle) observat a l'hort de sota can Balasc de baix.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 17,20 hores.

Observador: Vicenç Roig

Durbec (*Coccothraustes coccothraustes*) (2 ex.) observats al lledoner de la riera, a prop del camí dels escolars.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 16,50 hores.

Observador: Vicenç Roig

Corb (*Corvus corax*) (1 ex.) observat volant per sobre de Catalunya en miniatura.

Diumenge, 8 d'abril del 2018, a les 16,10 hores.

Observador: Vicenç Roig

Colltort (*Jynx torquilla*) (1 ex.) escoltat i gravat el cant a ca l'Heras.

Dissabte, 7 d'abril del 2018, a les 10,49 hores.

Observador: Tomás Blasco

Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) (1 ex.) escoltat cap a la riera, al casc urbà.

Dissabte, 7 d'abril del 2018, a les 8,30 hores.

Observador: Vicenç Roig

Mosquiter pàl·lid (*Phylloscopus bonelli*) (1 ex.) escoltat cap a la riera, al casc urbà.

Divendres, 6 d'abril del 2018, a les 7 hores

Observador: Vicenç Roig

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat al casc urbà.

Divendres, 6 d'abril del 2018, a les 6 hores

Observador: Vicenç Roig

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat al casc urbà.

Dijous, 5 d'abril del 2018, a les 21 hores.

Observadora: Rosa Simon

Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) (1 ex.) escoltat a can Querol.

Dijous, 5 d'abril del 2018, a les 18,30 hores.

Observador: Nahuel Osorio

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat a can Güell.

Dimecres, 11 d'abril del 2018, a les 22,30 hores.

Observador: Juan Mora

Lluer (*Carduelis spinus*) (1 ex.) observat a la menjadora de casa seva.

Dimecres, 4 d'abril del 2018, a les 8,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Xot (*Otus scops*) (1 ex.) escoltat al casc urbà.

Dimecres, 4 d'abril del 2018, a les 5,45 hores.

Observador: Vicenç Roig

Aligot comú (*Buteo buteo*) (1 ex.) observat per sobre la gasolinera.

Dilluns, 2 d'abril del 2018, a les 13 hores.

Observador: Juan Mora

Durbec (*Coccothraustes coccothraustes*) (2 ex.) observats a la riera, a ca la Flora.

Dilluns, 2 d'abril del 2018, a les 12,30 hores.

Observador: Juan Mora

Durbec (*Coccothraustes coccothraustes*) (4 ex.) observats a la vall de can Reinal.

Dilluns, 2 d'abril del 2018, a les 11,15 hores.

Observador: Juan Mora

Picot garser petit (*Dendrocopos minor*) (1 mascle + 1 femella) observats a la rotonda de can Roig.

Dilluns, 2 d'abril del 2018, a les 10 hores.

Observador: Juan Mora

LINX IBÈRIC

Ens fem ressò de la publicació al diari ARA, el passat 14 d'abril, procedent del The New York Times, de l'article de Raphael Minder March, traduït per Lúdia Fernandez Torrell, que tracta, d'una forma divulgativa molt generalista, del programa de salvació del Linx ibèric.

Amb una il·lustració de Javier Mariscal, l'article del corresponsal a Madrid del NYT, exposa, de forma ben resumida, la situació actual del Linx ibèric i dels programes per recuperar la població de l'espècie de felí (*Lynx pardinus*), que fins fa pocs anys, era la que estava en més perill d'extinció.

A continuació reproduïm l'article esmentat i el complementem amb fotografies del programa de reintroducció.

50.000 conills per salvar el linx ibèric

El programa per salvar el linx ibèric, amb una forta inversió de la Unió Europea, està obtenint èxit, però la supervivència de l'espècie també depèn de la salut dels conills, el seu únic aliment

RAPHAEL MINDER MARCH 14/04/2018

Javier Mariscal. Pare del Cobi i la Petra, va iniciar-se en el còmic underground barceloní en revistes com 'El Rollo enmascarado'

El linx ibèric és un carnívor molt selectiu. És molt àgil i veloç però gairebé només caça conills. El fet de ser tan exigent amb les preses explica per què aquest felí va estar a punt d'extingir-se fa menys de dues dècades, quan una malaltia va exterminar un elevat nombre de conills a la península Ibèrica. Però un ambiciós programa de reproducció i redistribució ha convertit el linx en un exemple emblemàtic dels esforços d'Europa per mantenir la biodiversitat.

El programa, finançat en gran mesura per la Unió Europea, es va posar en marxa quan el linx ibèric va esdevenir el felí més amenaçat del món, segons un cens del 2002 que demostrava que en quedaven menys de 100 en estat salvatge. Ara la població de línxs s'ha recuperat i arriba a gairebé 550 exemplars, que viuen en nou zones del sud d'Espanya i de Portugal, un gran avenç en comparació amb les dues d'abans, quan el linx estava en perill d'extinció.

El 2005 va néixer per primera vegada un linx ibèric en captivitat, però criar-los encara és complicat i car: "És com tenir una guarderia per a nens rics, amb un mestre per a cadascun", explica Angelo Salsi, un funcionari italià que gestiona a Brussel·les el programa ambiental Life de la Comissió Europea, que ha finançat el retorn del linx ibèric.

En un dels quatre centres de cria existents, els veterinaris i altres membres del personal segueixen unes normes molt estrictes per protegir els cadells dels gèrmens i ensenyar-los a tenir por de les persones abans de deixar-los en llibertat al cap d'un any de captivitat. Quan els deixen anar, distribueixen els joves felins en zones diferents per evitar l'endogàmia. Quan en deixen un en llibertat hi assisteixen representants municipals, agricultors i molts escolars, que aplaudeixen entusiasmats quan l'animal -el nom del qual han triat a classe- surt de la gàbia per endinsar-se al bosc.

Encara que aquestes celebracions multitudinàries puguin semblar una mica sorprenents en un paratge natural llunyà, els ecologistes diuen que així les comunitats locals se senten implicades en un projecte que no només necessita molts diners, sinó també el suport de la gent de l'entorn. Aquests últims set anys el programa ha costat com a mínim 34 milions d'euros, dues terceres parts dels quals provenen de Brussel·les.

Esperant que arribin més fons espanyols i europeus, el biòleg Miguel Ángel Simón, director del programa del linx ibèric, vol que l'última fase de la rehabilitació del linx se centri en la construcció d'infraestructures -sobretot tanques i camins- per ajudar l'animal a

desplaçar-se amb seguretat entre les zones meridionals de la Península en què l'han tornat a introduir. L'any passat 31 linxs van morir atropellats al sud d'Espanya, tot un rècord.

Tal com explica la biòloga Maribel García: "Les carreteres són perilloses per a tota la fauna, però els linxs són animals territorials i quan augmenta la població i el seu espai queda ocupat han de marxar i buscar nous territoris".

El linx ibèric és més petit que altres espècies de linx que viuen al nord d'Europa, però té les mateixes orelles punxegudes i peludes, les potes llargues i els ulls brillants. "Ens agrada dir que la bellesa no ho és tot, però sí que compta i, siguem francs, el linx es ven molt bé", diu Angelo Salsi. Esmenta com a exemple en sentit contrari un altre projecte europeu que té per objectiu protegir els musclos d'aigua dolça de la contaminació: "En el fons, a la gent tant li fa el que hi ha sota l'aigua del riu".

Els agricultors també han acollit favorablement el retorn del linx perquè, en general, consideren que els conills són una plaga, a diferència del que passa amb el retorn dels ossos i els llops, que ha generat tensions en moltes parts d'Europa perquè poden amenaçar el bestiar. Els agricultors de la península Ibèrica han deixat que els ecologistes construeixin a les seves terres llodrigueres artificials per als conills perquè els linxs puguin menjar. Al sud d'Espanya, els terratinents i els operadors turístics també col·laboren per organitzar visites d'un dia a la recerca d'aquest felí tan esquiu. El ramader Agustín Navarro diu que prop d'un estany de les seves terres hi viuen un parell de linxs, però, més que veure'ls, en nota la presència.

Tot i que el linx ibèric ja no està en perill d'extinció, el seu futur encara depèn dels conills, la població dels quals va baixar considerablement per primera vegada a causa de la mixomatosi, una malaltia molt infecciosa que als anys cinquanta es va introduir a tot el món com a agent de control biològic. En una època més recent, un virus hemorràgic viral ha causat la mort de molts conills. Si en un territori no hi ha prou conills, els linxs, famèlics, es veuran obligats a creuar carreteres per satisfer la seva alimentació bàsica i, a més, les femelles tindran menys cadells. Per resoldre el problema de la falta de preses, el programa espanyol ha introduït, durant aquests últims cinc anys, 50.000 conills en zones amb població de linxs.

Controlar també els conills

"És una paradoxa que un conill ens costi 10 euros mentre que en altres llocs són una plaga", diu Montserrat Fernández San Miguel, funcionària de l'agència estatal que gestiona els parcs nacionals espanyols. "En realitat, és una lluita que afecta dues espècies molt complicades i en la qual la naturalesa pot introduir cada dia obstacles nous i inesperats". Segons Urs Breitenmoser, especialista en felins de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura -que fa una llista d'espècies amenaçades-, els problemes del linx ibèric són exclusius d'aquesta espècie perquè la seva distribució geogràfica és petita en comparació amb altres felins en perill d'extinció, com ara el tigre. Això fa que sigui més fàcil controlar-ne la població, però també és més difícil protegir el felí si, per exemple, un nou virus infecta de sobte els conills d'aquesta zona meridional d'Europa. "Sense dubte, el linx de la península Ibèrica ha evolucionat per convertir-se en caçador de conills, i el preu de ser un caçador tan valuós i especialitzat és una més gran vulnerabilitat", diu Breitenmoser.

Tot i això, Javier Madrid, un alt càrrec del govern andalús, s'irrita visiblement quan li pregunten què costa salvar el linx. Quan la població de linxs estava en declivi, "Andalusia rebia moltes crítiques per permetre la desaparició d'aquesta magnífica espècie". Diu que ara hi ha comentaristes "ignorants" que fan comparacions molt negatives entre els diners invertits en la protecció del linx i els recursos financers destinats a pal·liar

conflictes socials com la desocupació. "El problema és que a tot hi volen posar un preu, però tot no té un valor econòmic. Que potser té preu, l'amistat? Si el linx desapareix continuarem vivint en aquest planeta, esclar, però crec que no amb la mateixa qualitat de vida".

CALENDARI DE REUNIONS DE L'ANT

Dilluns, 21 de maig, a les 21 hores, a can Sostres. **Reunió del grup d'ornitologia.**

Dilluns, 21 de maig, a les 21,30 hores, a can Sostres. **Reunió de junta directiva.**

Les reunions de la junta directiva de l'ANT són obertes a la participació de tots els membres de l'associació, amb veu i sense vot.

Les reunions del grup d'ornitologia són obertes a la participació de totes aquelles persones que tinguin interès en el món de les aus.

ACTIVITATS DE L'ANT

Diumenge, 6 de maig, a les 17 hores, a la plaça de l'Església. **Passejada per observar els ocells del nostre entorn.** Cal avisar de l'assistència. T. 93 689 03 66.

Diumenge, 13 de maig, de les 10 a les 13 hores, a l'escola de can Coll. **Fem dissabte.** Neteja de l'entorn natural de la font de can Coll amb voluntaris. Dins la campanya "Let's clean up Europe" i a iniciativa de l'Àrea de Medi Ambient del municipi.

Dissabte, 19 de maig, a les 8,30 hores, a can Sostres. **Revisió de caixes niu.** Sortida del grup d'ornitologia oberta a la participació de tothom.

Diumenge, 27 de maig, a les 21 hores, a can Sostres. **Cens d'aus nocturnes.** Sortida de camp del grup d'ornitologia per detectar les aus nocturnes. Oberta a tothom.

Dijous, 31 de maig. Finalitza el termini per respondre a les dues fotografies corresponents al mes de maig del **17è Concurs d'identificació fotogràfica d'aus.** Podeu demanar de rebre les fotografies a l'encarregat del concurs Sergi Sales, a l'adreça electrònica salessergi@gmail.com

ALTRES ACTIVITATS

Dissabte, 12 de maig. **Descoberta de macroinvertebrats aquàtics** (Garrotxa). Descoberta naturalista on al matí visitarem el centre de cria del cranc de riu de potes blanques, coneixerem aquest crustaci amenaçat i la problemàtica que pateix a causa de les introduccions d'espècies de cranc de riu exòtiques. A la tarda prospectarem un tram fluvial per conèixer altres macroinvertebrats aquàtics, bons indicadors de l'estat ecològic dels nostres rius. A càrrec de Lara Jiménez. Organitzat per DEPANA. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Diumenge, 13 de maig, de les 9 a les 14 hores, a can Parcala, Cabrera de Mar. **El fascinant món de les abelles.** De la mà de l'expert apicultor que gestiona els ruscos disposats a la finca de Can Parcala, Cabrera de Mar (Maresme), ens endinsarem en el fascinant món de les abelles. Coneixerem els secrets íntims d'aquests insectes i la seva funció pol·linitzadora la qual resulta indispensable per a la salut dels ecosistemes mediterranis. Organitza DEPANA i Can Parcala. T. 932 104 679, info@depana.org, www.depana.org

Diumenge, 13 de maig, de les 10 a les 19 hores, a Prades. **Coneix les Orquídies.** A les Muntanyes de Prades, anirem a la recerca d'aquestes petites joies que ens sedueixen i ens captiven. El desplaçament a camp es realitzarà en vehicles privats. Intentarem compartir vehicles entre els assistents. La localització de la sortida de camp es comunicarà als assistents tant aviat com la confirmem. Porteu dinar de picnic, ja que després de la sessió teòrica ens desplaçarem i dinarem al camp. Organitzada pel Gepec. T. 977331142. www.gepec.cat

Dissabte, 26 de maig, de 8 a les 14 hores, a Capafonts. **Capafonts: De Font a Font.** Sortirem del poble en direcció a la Font de la Llúdriga, pujarem als Motllats pel pont de Goi. Passarem per la Font Nova i els cingles de l'Escudellet i retornarem a Capafonts per la Foradada. Organitzada pel Gepec. T. 977331142. www.gepec.cat

POLLS CAIGUTS DEL NIU I ANIMALS FERITS

Als membres de l'ANT sovint ens demanen consell sobre els casos de polls caiguts del niu o animals ferits. En el cas de joves que comencen a volar és millor no tocar-los del lloc on són, generalment encara són atesos pels pares. Si estan en un lloc no recomanable on poden ser depredats per gats i gossos o poden ser víctimes d'accident, només cal posar-los en un lloc elevat on estiguin fora de risc.

En cas necessari es pot trucar al telèfon **93.574.00.36** del servei central dels agents rurals que el passarien a recollir, o bé portar-lo al Centre de Recuperació que tingueu més a prop.

En l'últim cas consultat la persona col·laboradora va informar de que, a proposta del centre de recuperació, havia dipositat l'exemplar a l'Hospital Veterinari Molins, a Sant Vicenç dels Horts, que és obert les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any, on passen a recollir-los els agents rurals. Donem l'adreça d'aquest centre privat perquè és el lloc més a prop on es poden deixar.

HOSPITAL VETERINARI MOLINS

Polígon Industrial Molí dels Frares, Carrer B, Nau 27, a prop de la Comissaria dels Mossos d'Esquadra.

08620-Sant Vicenç dels Horts hospital@hvmolins.com T. 936685753

Els centres següents pertanyen al Departament de Medi ambient de la Generalitat de Catalunya. Disposen de tot el necessari per a la recuperació i, si és possible, s'encarreguen de la seva posterior reintroducció.

CENTRE DE RECUPERACIÓ DE TORREFERRUSSA

Crta. Sabadell / Sta. Perpètua Km 4,5

08130 Sta. Perpètua de Mogoda (Barcelona) – Tel.- 935600052

CENTRE DE RECUPERACIÓ DE VALLCALENT

Camí de Vallcalent, 63

25003 Lleida – Tel.- 973267990

CENTRE DE RECUPERACIÓ DEL PARC NATURAL DELS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ

Mas del Cortalet – 17486 Castelló d'Empúries (Girona) Tel.- 972454222

CENTRE DE RECUPERACIÓ DEL PARC NATURAL DEL DELTA DE L'EBRE

Plaça 20 de maig s/n - 43580 Deltebre (Tarragona) – Tel.- 977489511

MAPA D'ACCÉS A TORREFERRUSSA

